

SISEMINISTER

MÄÄRUS

Viivitamatu ohuteate edastamise ning selleks valmistumise, EE-ALARM-iga liitumise ning sellega seotud kulude hüvitamise ja sireeniseadme kasutuselevõtu, haldamise ning testimise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse hädaolukorra seaduse § 13¹ lõike 11 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) EE-ALARM – riiklik ohuteavituse süsteem hädaolukorra seaduse § 13¹ lõike 2 tähenduses;
- 2) käivitaja – ohuteate edastamise otsustanud isik või asutus hädaolukorra seaduse § 13¹ lõike 5 tähenduses;
- 3) edastaja – EE-ALARM-iga liituma kohustatud isik hädaolukorra seaduse § 13¹ lõike 4 tähenduses;
- 4) kõrgema taseme viivitamatu ohuteade – ohuteade, mille edastamisel kasutatakse lahendusi, mille vahendusel inimene ei saa seadet kasutades või selle levialas viibides keelduda ohuteate saamisest, eelkõige mobiiltelefoni saabuv lühisõnum, kõrgema taseme võrgupõhine välgteavitus, sireen, ringhäälinguvõrgus edastatav ohuteade;
- 5) madalama taseme viivitamatu ohuteade – ohuteade, mille edastamiseks kasutatakse lahendusi, mille vahendusel ohuteate saamiseks peab inimene olema eelnevalt teinud tegevusi ohuteavituse saamiseks, eelkõige laadinud mobiilirakenduse, lülitanud sisse teavitusi lubava funktsionaalsuse, külastanud veebilehte või jälginud sotsiaalmeedias vastavat asutust.

§ 2. EE-ALARM terviklikkuse tagamine

EE-ALARM-i terviklikkuse eest vastutab Päästeamet koostöös Häirekeskuse, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse ning Riigiside Sihtasutusega.

2. peatükk Viivitamatu ohuteate edastamine

§ 3. Päästeameti ülesanded viivitamatu ohuteate edastamiseks valmistumise koordineerimisel

Päästeamet:

- 1) töötab välja viivitamatu ohuteate edastamise teenuse protsessi koostöös viivitamatut ohuteadet käivitavate ja edastavate isikute ning asutustega;

- 2) viib läbi ohuteavitussüsteemi testimised;
- 3) korraldab viivitamatu ohuteate edastamisega seotud isikute ja asutustega regulaarselt õppusi ja koolitusi;
- 4) tagab EE-ALARM-i edasi arendamise vastavalt riigi riskipildi muutusele ning tehnoloogilistele võimalustele;
- 5) teavitab elanikkonda EE-ALARM-i ja viivitamatu ohuteate edastamise kanalitest ja käitumisjuhistest, sealhulgas EE-ALARM-i testimise ja tehniliste testide läbi viimisest;
- 6) otsustab sireeniseadme paigaldamise piirkonna ning kinnitab paigalduskohtade loendi;
- 7) esitab sundvalduse seadmise taotluse sireeniseadme talumise kohustuse kehtestamiseks;
- 8) tagab koostöös Siseministeeriumi infotehnoloogia ja arenduskeskusega sireeniseadmete võrgustiku toimimise.

§ 4. EE-ALARM kasutamise otsustamine

- (1) EE-ALARM-i terviku või osade kasutamise üle otsustavad hädaolukorra seaduse § 13¹ lõikes 5 nimetatud käivitajad vastavalt eelseisva või toimuva sündmuse mõjule inimeste elule või tervisele või riigi julgeolekule.
- (2) Käivitaja töötab välja asutusesisese viivitamatu ohuteate edastamise protsessikirjelduse, mille kooskõlastab Päästeametiga.
- (3) Viivitamatu ohuteate edastatakse EE-ALARM-i kaudu käivitaja ja Päästeameti või Häirekeskuse vahel sõlmitud koostöökokkuleppe alusel.

§ 5. Nõuded viivitamatu ohuteate edastamisele

- (1) Viivitamatu ohuteate teksti sisustab käivitaja. Sõltuvalt ohu liigist ja prognoositava või toimuva sündmuse raskusastmest valib käivitaja ohuteate taseme ning edastamiseks kasutatavad lahendused.
- (2) Ohuteavituse tekst sisaldab käitumisjuhised ja lisainformatsiooni allikaid, mille eesmärk on säästa inimest tervist või elu või tagada riigi julgeolek.
- (3) Viivitamatu ohuteate tekst peab, arvestades piirkonnas enim mõistetud keeli, lisaks eesti keelele olema üldjuhul koostatud ka vene ja inglise keeles.
- (4) Viivitamatu ohuteate edastamisel tagab käivitaja ohuga seotud teabe, sealhulgas käitumisjuhiste, edastamise Häirekeskuse kriisiinfo teenuse, kriis.ee veebilehe, meedia ja asutuse sotsiaalmeedia kanalite kaudu.
- (5) Kõrgema taseme viivitamatu ohuteate edastamisel tuleb kasutada ka madalama taseme ohuteavituse kanaleid. Sireeniseadme kaudu viivitamatu ohuteate edastamisel tuleb kasutada teisi kõrgema taseme ja madalama taseme ohuteavituse kanaleid.
- (6) Ohu möödumisel edastatakse sellekohane teavitus üldjuhul viivitamatu ohuteate edastamisega samas vormis. Viivitamatu ohuteate edastamine sireeniseadme kaudu lõpetatakse ohu möödumisel.

§ 6. Nõuded EE-ALARM testimisele ja õppustel kasutamisele

EE-ALARM kasutamisel hädaolukorra seaduse § 13¹ lõikes 7 nimetatud alustel kohustub testimise või õppuse korraldamise eest vastutav asutus:

- 1) eelnevalt teavitama avalikkust ning testimisel puudutatud elanikkonda testimise eesmärgist, toimumise ajast, testimisel kasutatavatest EE-ALARM lahendustest ja kaasnevatest igapäevaelu häiringutest ning oodatavast käitumisest;
- 2) teavitama testimisel kaasatud ja eeldatavalt ohuteate edastamisega seotud isikuid ja asutusi vähemalt kolm kuud varem;
- 3) tagama nii testimisele või õppuse eel, kestel ja järgselt info edastamise partneritele, elanikkonnale ning EE-ALARM terviklikkuse eest vastutavatele osapooltele;
- 4) kandma kõik testimise või õppusega kaasnevad kulud.

§ 7. EE-ALARM-i edastamine

(1) EE-ALARM kaudu edastatakse teavitusi kasutades:

- 1) mobiilsidevõrke kogu riigi territooriumil või ainult teavitusvajadusega piirkonnas või piirkondades;
- 2) televiisoriekraane meediateenuste seaduse § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud audiovisuaalmeedia teenuse edastaja või taasedastaja vahendusel;
- 3) raadioid meediateenuste seaduse § 4 lõikes 2 raadioteenuse edastamisel multipleksimisteenuse vahendusel;
- 4) digitaalseid meediaplatvorme;
- 5) riiklikke mobiilirakendusi;
- 6) avalikus ruumis paiknevaid elektroonilise teabeekraane;
- 7) sireeniseadmeid.

(2) EE-ALARM kaudu tagatakse lisaks hädaolukorra seaduse § 13¹ lg 4 nimetatud kohustatud isikutele liidestumise võimalus teiste edastusviiside ühendamiseks.

(3) Liidestamise viis ja tingimused sätestatakse edastaja ja Päästeameti või Häirekeskuse vahel sõlmitud koostöökokkuleppes.

3. peatükk Kulude hüvitamine

§ 8. Kulude hüvitamise üldised põhimõtted

Hädaolukorra seaduse § 13¹ lg 4 nimetatud liidestuse puhul kaetakse viivitamatu ohuteate edastaja EE-ALARM-iga liitumisega ja sellega seotud kulud, eelkõige peajaama riist- ja tarkvara ning turvalise sidekanali tagamise kulud riigieelarvest või muudest rahastamisallikatest Siseministeeriumi valitsemisala eelarve kaudu. Kulude täpsem hüvitamise kord määratakse kindlaks edastaja ja Päästeameti või Häirekeskuse vahel sõlmitud koostöökokkuleppes.

§ 9. Ohuteavituse mobiilsidevõrgus edastamise kulude hüvitamine

- (1) Ohuteavituse lühisõnumi edastamise kulude hulka arvatakse sidevõrgu sõnumikeskuses, tuumikvõrgus ja juurdepääsuvõrgus rakendatavad riist- ja tarkvara kasutamise kulud ning rändlusteenusega seotud kulud. Kulud hüvitatakse Häirekeskuse ja mobiiltelefoniteenust osutava sideettevõtja vahel sõlmitud kulude hüvitamise kokkuleppe alusel kord kalendrikuus, lähtudes edastatud lühisõnumite arvust, kokkulepitud lühisõnumi hinnast ja rändlusteenuse keskmistatud hinnast.
- (2) Võrgupõhise välkteavituse (edaspidi CB) kanali liitumise ja sellega seotud kulude hulka arvatakse eelkõige CB keskuse ja raadiovõrgus rakendatud riist- ja tarkvara kulud. Kulude täpsem hüvitamise kord määratakse kindlaks Häirekeskuse ja mobiiltelefoniteenust osutava sideettevõtja vahel sõlmitud koostöökokkuleppes.

4. peatükk **Sireeniseadmed**

§ 10. Sireeniseadmete kasutuselevõtt

Sireeniseade peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) võimaldama viivitamatu ohuteate edastamist helisignaalina või audiotekstina sireeniseadme kaudu;
- 2) välistama valehäirete tekkimise;
- 3) võimaldama alternatiivseid käivitusviise.

§ 11. Nõuded sireeniseadme helisignaalile

- (1) Sireeniseadme helisignaali peab olema arusaadav ning selgesti eristuma taustamürast.
- (2) Sireeniseadme viivitamatu ohuteate helisignaali on minutipikkune tõusev ja langev heli, mis suunab seda kuulvaid inimesi koheselt varjuma koheselt lähimasse siseruumi.

§ 12. Sireeniseadmetega kaetavad alad

- (1) Sireeniseadmetega kaetavate alade määramise aluseks võetakse järgmised põhimõtted:
 - 1) asustustihedus;
 - 2) ohtlikud tööstuspiirkonnad;
 - 3) strateegiliselt olulised piirkonnad;
 - 4) regiooni- ja maakonnakeskused.
- (2) Siseministeeriumi infotehnoloogia ja arenduskeskus teostab sireeniseadme paigaldamiseks vajalikud akustilised ja strateegilised analüüsid.

§ 13. Sireeniseadmete tehniline testimine

- (1) Sireeniseadmete tehnilised testid teostab sireeniseadme paigaldaja sireeniseadme kasutuselevõtul ja hooldaja hooldustööde teostamisel vastavalt vajadusele.

(2) Sireeniseadme tehniline akustiline test on üksiku sireeniseadme testimine ühekordse kolme kuni nelja sekundi pikkuse helisignaali, mis erineb viivitamatu ohuteate helisignaalist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler